

Voorstel aan de Raad

Documentnummer: 2022.37045

Onderwerp : Programmabegroting 2023

Raadsvergadering : 10 november 2022

Agendapunt :

Portefeuillehouder : J.M.A. van Agtmaal

Datum : 04-10-2022

Bestuurlijk kader : Bestuurskracht

Zaaknummer : Z22.02966

Besluit:

1. De programmabegroting 2023 vast te stellen inclusief meerjarenperspectief 2024 t/m 2026; en daarbij:
 - a. In te stemmen met de stortingen in en onttrekkingen aan de reserves zoals weergegeven in bijlage C;
 - b. In te stemmen met votering van de in de programmabegroting 2023 opgenomen investeringen (jaarschijf 2022 en 2023) en de daarbij per post vermelde dekkingsvoorstellen in bijlage D;
 - c. In te stemmen, conform subsidieverordening, met het subsidieplafond voor de subsidieperiode 2023 zoals vermeld in bijlage E;

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woensdrecht biedt u hierbij ter vaststelling de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief voor de periode 2023 tot en met 2026 aan.

Doelstelling en effect

Het voeren van een goed financieel beleid teneinde in aanmerking te komen voor repressief toezicht van de provincie omdat Woensdrecht een financieel gezond meerjarenperspectief presenteert. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vereist dat de programmabegroting niet alleen de doelstellingen, maar ook in het bijzonder de beoogde/gewenste maatschappelijke effecten bevat. Bovendien moet ook worden aangegeven op welke wijze ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken. Aldus kan de raad per programma de beoogde maatschappelijke effecten, de te leveren goederen en diensten en de bijbehorende baten en lasten per programma vaststellen.

Financiële stand van zaken gemeente Woensdrecht

Geprognostiseerde meerjarensaldi

Startpunt voor de prognose van de meerjarige begrotingssaldi is de stand na vaststelling van de begrotingswijziging bij de eerste kwartaalrapportage 2022, welke door uw raad op 19 mei jl. is vastgesteld. Sinds het opstellen daarvan zijn er reguliere begrotingswerkzaamheden (staatwerk) uitgevoerd, hebben zich nieuwe ontwikkelingen voorgedaan en heeft bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden. Tot slot is het effect van de op 21 september 2022 verschenen Septembercirculaire 2022 verwerkt.

Overzicht begrotingssaldo (Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo 19 mei 2022	226	-195	151	474	934
Ontwikkelingen:					
A Financiële tussenrapportage tweede kwartaal 2022 (Besluit gemeenteraad 15-09-2022)	535	0	0	0	0
B Effect Collegewerkprogramma 2022-2026	0	-345	-60	0	0
C Effect voorstellen Perspectievennota 2023-2026	0	-1.549	-2.030	-2.227	-2.297
D Effect Meicirculaire 2022	0	2.044	3.564	4.663	2.039
E Regulier staatwerk begroting	0	-8	20	-7	13
F Doorrekening Personeelsstaat (CAO, inschalingen en pensioen)	0	-330	-327	-327	-327
G Gemeentelijke belastingen	0	281	284	287	291
H Effect Septembercirculaire 2022*	224	1.118	867	628	726
I Aanpassing bijdrage BWB*	-38	0	0	0	0
J Motie ongediertebestrijding (besluit gemeenteraad 29-09-2022)	0	-20	-20	-20	-20
X Overige mutaties	0	-13	-13	-13	-13
Geactualiseerd financieel perspectief	947	983	2.436	3.457	1.346
Correctie voor incidentele baten en lasten om het structureel saldo te kunnen bepalen**		203	633	-821	-97
Geactualiseerd structureel saldo	947	1.186	3.069	2.636	1.249

*) Wordt voor 2022 verwerkt in de begrotingswijziging bij de Financiële tussenrapportage derde kwartaal 2022

**) Door alle incidentele baten en lasten uit de begroting te filteren resteert het structureel saldo waarop de toezichhouder toetst.

Leeswijzer: In 2023 zijn de incidentele lasten hoger dan de incidentele baten. Per saldo resteert een last van 203.000 euro.

Als we die resterende last uit de begroting filteren stijgt het saldo met 203.000 euro. Dit resulteert in een geactualiseerd structureel saldo van (afgerond) 1.186 miljoen

Zie voor verdere specificatie het Overzicht van incidentele baten en lasten.

TOELICHTING

A. Financiële tussenrapportage tweede kwartaal 2022 (Besluit gemeenteraad 15-09-2022)

Op 15 september 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met de begrotingswijziging bij de Financiële tussenrapportage tweede kwartaal 2022. In deze begrotingswijziging zaten onder andere het effect van de Meicirculaire 2022 (voor 2022) en het effect van het nieuwe Collegewerkprogramma (voor 2022) verwerkt.

B. Effect Collegewerkprogramma 2022-2026

Het effect van het nieuwe Collegewerkprogramma 2022-2026 voor de jaren 2023-2026 is opgenomen in deze Programmabegroting 2023.

C. Effect voorstellen Perspectievennota 2023-2026

Het effect van de in de Perspectievennota 2023-2026 benoemde ontwikkelingen voor de jaren 2023-2026 is opgenomen in deze Programmabegroting 2023.

D. Effect Meicirculaire 2022

Het effect van de Meicirculaire 2022 is voor de jaren 2023-2026 opgenomen in deze Programmabegroting 2023.

E. Regulier staatwerk begroting

Jaarlijks worden, nadat de Perspectievennota is opgesteld, in het begrotingsproces regulier diverse staten opnieuw doorberekend. Het financieel effect daarvan wordt opgenomen in de Programmabegroting 2023.

F. Doorrekening Personeelsstaat (CAO, inschalingen en pensioen)

De (eveneens reguliere) doorrekening van de personeelsstaat wordt hier vanwege de omvang van het effect apart benoemd. In afwachting van de uitkomst van de lopende CAO-onderhandelingen is gerekend met een geschatte loonstijging van 7%. Daarnaast is er rekening gehouden met een stijging van de pensioenpremies.

G. Gemeentelijke belastingen

Op basis van de tussentijdse cijfers van de BWB wordt een grotere opbrengst OZB verwacht. Dit heeft een structureel effect.

H. Effect septembercirculaire 2022

De septembercirculaire is op de dag na Prinsjesdag verschenen. Deze geeft meerjarig een positief effect op het begrotingssaldo. Dit heeft met name te maken met verder gestegen (begrote) rijksuitgaven. Hogere rijksuitgaven leiden tot een hogere bijdrage voor gemeenten vanuit het gemeentefonds ("samen de trap op en af"). Daarnaast heeft het actualiseren van de maatstaven, welke gebruikt worden om (een groot deel van) de algemene uitkering te berekenen (aantal inwoners, aantal bijstandsontvangers, aantal jeugdigen < 18 jaar etc.) een positief effect.

Bij de meicirculaire werden gemeenten geadviseerd een stelpost op te nemen vanwege het risico dat de (grote) ambities uit het regeerakkoord toch te groot blijken te zijn en deze rijksuitgaven weer dalen de komende jaren (samen de trap af). Door nieuwe landelijke afspraken, waaronder het deels bevriezen van het accres (waardoor de gemeentelijke inkomsten voorlopig *niet* dalen als het rijk minder uitgeeft) is die stelpost niet meer nodig. Ook dat leidt nu tot een positief effect op het begrotingssaldo.

I Begrotingswijziging Belastingensamenwerking West-Brabant.

Op 15 september 2022 heeft de gemeenteraad de eerste begrotingswijziging 2022 BWB vastgesteld. Onderdeel van het raadsbesluit is dat het effect van deze wijziging voor Woensdrecht opgenomen wordt in (de begrotingswijziging behorende bij) de financiële tussenrapportage derde kwartaal 2022. Volledigheidshalve is het effect voor 2022 al wel weergegeven in bovenstaande tabel.

J. Aangenomen motie ongediertebestrijding

Op 29 september 2022 heeft de gemeenteraad unaniem een motie aangenomen (Motie 2) waarin het college verzocht wordt een beleidsplan "Ongediertebestrijding" op te stellen. Daarnaast verzoekt de raad met deze motie het college om vanaf het begrotingsjaar 2023 een structureel bedrag van € 20.000 op te nemen en dit bedrag aan te passen als het nog op te stellen beleidsplan hierom vraagt.

Conclusie

Het meerjarenperspectief is voor het jaar alle jaren positief. Dit geldt voor zowel het totaal saldo het saldo na correctie voor incidentele baten en lasten.

Overige moties bij de Perspectievennota d.d. 29-09-2022.

Zoals hierboven vermeldt onder punt j. zijn de structurele meerkosten als gevolg van de motie ongediertebestrijding al verwerkt in deze Programmabegroting. Er is echter op 29 september 2022 nog een aantal andere moties aangenomen, van welke het (eventuele) financiële effect nu nog niet opgenomen is. Hieronder wordt per motie de stand van zaken toegelicht.

- **Motie M1: Aanbrengen printbeton op en nabij een 3-tal rotondes in kern Hoogerheide**
Met deze motie verzoekt de raad het college een voorstel te doen voor het aanbrengen van printbeton, te financieren uit de algemene reserve. De motie vermeldt een geschat benodigd bedrag van 50.000 euro. Aansluitend wordt verzocht ook het asfalt van deze rotondes te vervangen en dit te financieren uit het budget wegbeheer. Voor de in de motie genoemde werkzaamheden worden de komende tijd de financiële consequenties uitgewerkt. Indien nodig zal het college de raad een voorstel doen toekomen inclusief een eventueel benodigde begrotingswijziging.

- **Motie M2: opstellen beleidsplan en reserveren middelen ongediertebestrijding.**
Met deze motie verzoekt de raad het college een beleidsplan Ongediertebestrijding op te stellen en in afwachting daarvan alvast € 20.000 structureel op te nemen. Dit bedrag is opgenomen in deze Programmabegroting 2023. Wanneer uit het beleidsplan blijkt dat dit bedrag moet wijzigen, zal het college de raad vragen om bij het vaststellen van het beleidsplan ook een begrotingswijziging vast te stellen.
- **Motie M3: Aanpassing subsidies**
Met deze motie verzoekt de raad het college om de raad bij de begrotingsbehandeling een voorstel te doen voor indexering van de subsidiebedragen voor 2023. Het ligt volgens het college voor de hand om dezelfde indexering toe te passen zoals die op meerdere budgetten in de begroting is toegepast, zijnde 8,55%. De raad kan in de volgende cyclus (december) een raadsvoorstel inclusief begrotingswijziging tegemoet zien waarmee de subsidies voor 2023 met 8,55% worden geïndexeerd.
- **Motie M5: Ondersteunen noodlijdende verenigingen**
Met deze motie verzoekt het college onder andere de mogelijkheid te bekijken om een noodfonds op te richten voor verenigingen die ondanks de inspanningen om energie te besparen, genooddaakt zijn aanvullende maatregelen te treffen om de begroting voor 2023 op orde te krijgen en/of bedreigd worden in het voortbestaan van de vereniging.
Het college verwacht de raad hiertoe in de volgende raads cyclus een voorstel te kunnen doen.
- **Motie M6: Energiebonnen**
Met deze motie verzoekt de raad het college onder andere om te bekijken of op korte termijn wederom een ronde energiecadeaubonnen beschikbaar gesteld kan worden aan onze inwoners.
Het college verwacht de raad hiertoe in de volgende raads cyclus een voorstel te kunnen doen.
- **Motie M7: Ambulancevoorziening**
Met deze motie verzoekt de raad het college om te onderzoeken in over de inzet van *Artificial Intelligence* in de gemeente Woensdrecht de responstijd op de A1 ritten kan verbeteren. Het college verwacht de raad hierover in een volgende raads cyclus een terugkoppeling te kunnen geven.
- **Motie M8: Inclusiebeleid**
Met deze motie verzoekt de raad het college in Q2 van 2023 een uitgangspuntennotitie aan de raad voor te leggen. Vooralsnog is de verwachting dat dit in eerste instantie (nog) geen financiële consequenties zal hebben op de Programmabegroting 2023. Mocht de uitgangspuntennotitie effect hebben op de begroting, dan wordt een begrotingswijziging bijgevoegd.

Provincie Noord-Brabant en toezicht

Voorliggende begroting voldoet aan de vereisten zoals door de provincie in de begrotingscirculaire vermeld. De provincie baseert haar beoordeling van onze begroting op de mate waarin een structureel en reëel jaarlijks evenwicht wordt bereikt. In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader geeft zij dit specifieke punt ook aan. Voor alle jaren in dit meerjarenperspectief wordt een positief (structureel) saldo geraamd. Woensdrecht voldoet aan de vereisten voor repressief toezicht.

Weerstandsvermogen en risico's

Uit de financiële analyses uit de Programmabegroting 2023 resulteert een weerstandratio van 1,6. Hiermee wordt voldaan aan de door de raad gestelde norm van 1,4.

Reserves en voorzieningen

De mutaties (onttrekkingen en stortingen) van reserves zijn in de Programmabegroting opgenomen en worden ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd (zie bijlage C Reserves en voorzieningen van de Programmabegroting).

Subsidieplafond per thema

Op grond van de algemene subsidieverordening gemeente Woensdrecht stelt de gemeenteraad jaarlijks het subsidieplafond vast. De gemeenteraad wordt verzocht in te stemmen met de subsidieplafondbedragen voor de subsidieperiode 2023 (zie bijlage E Subsidieoverzicht van de Programmabegroting).

Baten, lasten en investeringen

Op grond van de Financiële verordening gemeente Woensdrecht 2019 autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma (art 5.1). Deze zijn aan het begin van elk programma in tabelvorm weergegeven. Daarnaast informeren wij u op programmaniveau over aard, duur, nut en noodzaak van de voorgenomen investeringen voor het komende begrotingsjaar. Bij de begrotingsbehandeling kan uw raad aangeven welke nieuwe investeringen u op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen van het begrotingsjaar worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd (art. 5.2).

Procedure/planning

Met behandeling door uw gemeenteraad in deze vergadering is het mogelijk de Programmabegroting 2023 tijdig, uiterlijk 15 november 2022, bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in te dienen.

Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de vastgestelde Programmabegroting 2023 op de website en op gepubliceerd. Deze programmabegroting is de tweede Programmabegroting die aan raadsleden, inwoners en andere belangstellende beschikbaar gesteld wordt via <http://woensdrecht.begrotingonline.nl>.

Burgemeester en wethouders van Woensdrecht,

de waarnemend secretaris,
Dhr. ing. P.A.C. Bogers

de burgemeester,
Dhr. drs. J.J.C. Adriaansen

Bijlagen:

2022.30527 Concept Programmabegroting 2023 d.d. 4 oktober 2022